



29 Δεκεμβρίου, 2021

Από: Σύνδεσμο Στήριξης Ατόμων με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με/χωρίς Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ) Κύπρου,
Παγκύπρια Οργάνωση Γονέων και Φίλων Παιδιών με Εγκεφαλικές Παραλύσεις «Αγκαλιά Ελπίδας»
Παγκύπριο Σύνδεσμο Συνδρόμου Ντάουν
Παγκύπριο Σύνδεσμο για Άτομα με Αυτισμό Κύπρου
Σύνδεσμο Συγγενών και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό «ΜΑΖΙ»

Προς: Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας,
Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ),
Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης ΥΠΠΑΝ,
Διευθυντή Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης ΥΠΠΑΝ,
Προϊσταμένη Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Μέσης Εκπαίδευσης ΥΠΠΑΝ

Αξιότιμε Υπουργέ,

Κυρίες/Κύριοι,

Θέμα: Διαφοροποίηση εξεταστικών δοκιμών των τετραμήνων, τελικών και παγκύπριων εξετάσεων

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού (ΕΠΔΠ), στην Έκθεση της ημερομηνίας 27.11.2014, με τίτλο «Έκθεση Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού αναφορικά με την πρακτική εφαρμογή των δικαιωμάτων των παιδιών που λαμβάνουν Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση στα δημόσια σχολεία», καυτηρίασε από τότε προς το ΥΠΠΑΝ, επ' ακριβώς τα ακόλουθα:

1. [...]καθόσον αφορά την αξιολόγηση της προόδου και τη βαθμολογία των μαθητών η πρακτική που ακολουθείται είναι όπως όλοι οι μαθητές αξιολογούνται με γραπτά δοκίμια τα οποία σχεδιάζονται με γνώμονα το μαθησιακό προφίλ του 'μέσου μαθητή', ό,τι αυτό και αν σημαίνει, χωρίς να υπάρχει πρόνοια για 'εύλογες προσαρμογές' για τα παιδιά που λαμβάνουν ειδική αγωγή και εκπαίδευση με βάση το μαθησιακό τους προφίλ. Στη βάση αυτή θεωρεί ότι το σύστημα αξιολόγησης, ως έχει, παραβιάζει το δικαίωμα των παιδιών στη μη διάκριση, αφού, μαθητές που λαμβάνουν ειδική αγωγή και εκπαίδευση λόγω του



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ
ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ ΚΥΠΡΟΥ



ΑΓΚΑΛΙΑ ΕΛΠΙΔΑΣ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΛΥΣΕΙΣ



μαθησιακού προφίλ τους, έχουν εκ των πραγμάτων, περισσότερες πιθανότητες να καταγράψουν κακές επιδόσεις ή/και να αποτύχουν εντελώς όταν αξιολογούνται με εξεταστικά δοκίμια στα οποία δεν έχουν γίνει οι εύλογες προσαρμογές που θα τους επιτρέψουν, αφενός να έχουν πρόσβαση στο εξεταστικό δοκίμιο, αφετέρου να μπορούν να δείξουν αυτό που έμαθαν.»

2. [...]ότι οι ειδικές διευκολύνσεις που προνοούν οι Κανονισμοί για τα παιδιά που λαμβάνουν Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, δεν αποτελούν πάντα επαρκές μέτρο διασφάλισης των δικαιωμάτων τους, αφού, συχνά αποτυγχάνουν να διασφαλίσουν στα παιδιά αυτά ισότιμη και δίκαιη προοπτική πρόσβασης στη διαδικασία αξιολόγησης. Συνεπώς, δεν διασφαλίζεται η Αρχή της Μη Διάκρισης για τα παιδιά αυτά. Από τη στιγμή που ο τρόπος εξέτασης αυτών των παιδιών είναι τέτοιος, που τα φέρνει σε μειονεκτική θέση έναντι των «κανονικώς εξεταζόμενων μαθητών», τότε υφίσταται παραβίαση των δικαιωμάτων τους. Επιβάλλεται, λοιπόν, μια αναθεώρηση του συστήματος αξιολόγησης των μαθητών, ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματά τους. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια των πιο πάνω εξετάσεων, όλοι οι μαθητές της ειδικής εκπαίδευσης, τυγχάνουν των Διευκολύνσεων που προνοούν οι αποφάσεις των Επαρχιακών Επιτροπών Ειδικής Αγωγής, οι οποίες δεν περιλαμβάνουν την διαφοροποίηση των εν λόγω εξεταστικών δοκιμίων. Οι διευκολύνσεις αυτές είναι συνήθως η παραχώρηση πρόσθετου χρόνου εξέτασης, η απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου προφορικά, η έμφαση στην προφορική επίδοση κτλ. Σε πολλές περιπτώσεις όμως, οι πιο πάνω διευκολύνσεις δεν ανταποκρίνονται ουσιαστικά στο μαθησιακό προφίλ του παιδιού, ενώ υπάρχει σύγχυση ως προς τον τρόπο εφαρμογής τους. Για παράδειγμα, καθόσον αφορά την παραχώρηση πρόσθετου χρόνου εξέτασης, αν το παιδί δεν έχει ουσιαστικά πρόσβαση στο εξεταστικό δοκίμιο λόγω των μαθησιακών δυσκολιών του, η παροχή περισσότερου χρόνου δεν το διευκολύνει ουσιαστικά. Καθόσον αφορά την απλοποίηση της γλωσσικής διατύπωσης του εξεταστικού δοκιμίου φαίνεται, επίσης, ότι υπάρχει σύγχυση ως προς το πώς εφαρμόζεται η συγκεκριμένη διευκόλυνση στην πράξη, ώστε να ανταποκρίνεται στο μαθησιακό προφίλ του παιδιού.



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ
ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ ΚΥΠΡΟΥ



ΑΓΚΑΛΙΑ ΕΛΠΙΔΑΣ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΛΥΣΕΙΣ



ΣΧΟΛΙΟ: Εφτά (7) χρόνια μετά, οι πιο πάνω παρατηρήσεις της Επιτρόπου, δεν έχει παρατηρηθεί ουσιαστικά να λαμβάνονται υπόψη από το ΥΠΠΑΝ και να εφαρμόζονται, με αποτέλεσμα τα δικαιώματα των παιδιών ΑμεΑ να παραβιάζονται.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Άρθρο 18-(4)(α), του περί ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης νόμου Ν118(Ι)1999, «Παιδιά για τα οποία έχει προσδιοριστεί ειδική αγωγή και εκπαίδευση υποβάλλονται σε εξετάσεις και σε διαγωνίσματά του ίδιου επιπέδου και απαιτήσεων όπως και για τους υπόλοιπους μαθητές, που προνοούνται από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, προσαρμοσμένα στις επιστημονικά αξιολογημένες ειδικές τους ανάγκες».

ΣΧΟΛΙΟ: Παρά του γεγονότος, ότι η κείμενη νομοθεσία επιβάλλει εξετάσεις και διαγωνίσματά προσαρμοσμένα στις επιστημονικά αξιολογημένες ειδικές ανάγκες του παιδιού ΑμεΑ, εντούτοις μέχρι σήμερα τα εξεταστικά δοκίμια των πιο πάνω εξετάσεων ετοιμάζονται από το ΥΠΠΑΝ, χωρίς να είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των παιδιών αυτών και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επιστημονικά αξιολογημένη ειδική ανάγκη του παιδιού ΑμεΑ.

Σε αντίθεση με τις πιο πάνω αρνητικές διαπιστώσεις και προς τιμή της κεντρικής διοίκησης του ΥΠΠΑΝ, στην αρχή της κάθε σχολικής χρονιάς, διαβιβάζει στους Διευθυντές/τριες Σχολείων Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης εγκύκλιο, με την οποία ενημερώνει τους/τις Βοηθούς Διευθυντές/ντριες των Προγραμμάτων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ), τους καθηγητές/τριες της Υπηρεσίας Συμβουλευτικής και Επαγγελματικής Αγωγής (ΥΣΕΑ), καθώς και όλους τους διδάσκοντες σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα Προγράμματα της ΕΑΕ. Η πάνω εγκύκλιος μεταξύ άλλων αναφέρει ότι οι διδάσκοντες/ουσες καθηγητές/τριες στα τμήματα αυτών των παιδιών, μπορούν να διαφοροποιούν το εξεταστικό δοκίμιο σύμφωνα με τις εισηγήσεις που βρίσκονταν σε μια ιστοσελίδα, στην οποία θα μπορούσαν να αποταθούν για να βοηθηθούν. Συγκεκριμένα για φέτος, το ΥΠΠΑΝ έχει διαβιβάσει στα σχολεία της μέσης εκπαίδευσης, την εγκύκλιο γπρ 12681a-b, ημερομηνίας 06.09.2021 και γπρ12935a-b, ημερομηνίας 07.10.2021, με επιπρόσθετες διευκρινήσεις/πληροφορίες.

ΣΧΟΛΙΟ: Στην πράξη και για τα πλείστα των παιδιών ΑμεΑ που επηρεάζονται, λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι οι σχετικές εγκύκλιοι, οι υποδείξεις της σχετικής νομοθεσίας και οι πιο πάνω υποδείξεις της ΕΠΑΠ τελικά δεν εφαρμόζονται και για αυτό μέλη των Συνδέσμων/Οργανώσεων, μας παραπονιούνται συνέχεια.

Για να εφαρμόζονται θα πρέπει στην κάθε σχολική μονάδα που τυγχάνει να φοιτούν παιδιά στο πλαίσιο της ειδικής εκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί τους, να ετοιμάσουν διαφοροποιημένο εξεταστικό δοκίμιο για



τα παιδιά αυτά, το οποίο να είναι εξατομικευμένα **προσαρμοσμένο στις επιστημονικά αξιολογημένες ειδικές ανάγκες** του εκάστου μαθητή που επηρεάζεται. Ειδικοί παιδαγωγοί θα μπορούσαν να βοηθήσουν κατάλληλα, στην διαχείριση και εφαρμογή της διαφοροποίησης, όσο αφορά την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, την συγγραφή και επιδιόρθωση των εξεταστικών δοκιμών γενικότερα, όπου αυτή χρειάζεται.

Σύμφωνα, με το περιεχόμενο της έκθεσης της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού:

[...] το επιχείρημα ότι, αν γίνουν «εύλογες προσαρμογές» στα εξεταστικά δοκίμια παραβιάζονται οι Κανονισμοί στη βάση του ότι θα προσφέρεται στον εξεταζόμενο, «πλεονέκτημα ή προβάδισμα ή προνομιακή μεταχείριση έναντι των κανονικώς εξεταζόμενων μαθητών», δεν ευσταθεί, αφού, τα παιδιά που λαμβάνουν ειδική αγωγή και εκπαίδευση, μπροστά σε ένα εξεταστικό δοκίμιο το οποίο απευθύνεται στους «κανονικώς εξεταζόμενους μαθητές», βρίσκονται σε δυσμενή και όχι σε ίδια θέση. Με τον τρόπο αυτό, δεν διασφαλίζεται στα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες το δικαίωμα για ισότιμες ευκαιρίες, αφού, παρόλο ότι, βρίσκονται σε διαφορετικές καταστάσεις δεν τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης «στον βαθμό που αυτό απαιτείται προκειμένου να τους επιτρέπεται η αξιοποίηση συγκεκριμένων πρακτικών σε ισότιμη βάση με άλλα άτομα.»

Ενόψει των πιο πάνω, δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό γιατί το ΥΠΠΑΝ, δεν ενεργεί για το υπό αναφορά θέμα, βάση των υποδείξεων της ΕΠΔΠ, της νομοθεσίας και των εγκυκλίων που εκδίδει το ίδιο σε επίπεδο ανώτερης διοίκησης. Αντίθετα, συνεχίζεται η κακή κουλτούρα που έχει επιτραπεί και καθιερωθεί εις βάρος των δικαιωμάτων των παιδιών ΑμεΑ στην ειδική εκπαίδευση. Ως εκ τούτου, φέτος, για ακόμη μια σχολική χρονιά τα παιδιά ΑμεΑ, ως επί το πλείστον, θα πασχίζουν απέναντι σε εξεταστικά δοκίμια που είναι ακατάλληλα για αυτά, ματαιώνοντας τα και οδηγώντας τα στην αποτυχία.

Για να γίνει αλλαγή πρέπει να βρεθούν οι αποτελεσματικοί τρόποι, ούτως ώστε πραγματικά:

- 1. Να εφαρμόζονται οι εγκύκλιοι του ΥΠΠΑΝ και**
- 2. Να σταματήσει η «κακή» κουλτούρα, ότι οι οποιοσδήποτε εύλογες προσαρμογές και διευκολύνσεις προς τα παιδιά ΑμεΑ αποτελούν προνόμια αντί να θεωρούνται επιτακτική ανάγκη για διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους.**

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω και ενόψει του γεγονότος ότι απλά εξεταστικά δοκίμια (διαγωνίσματα) συνεχώς γίνονται, οι εξετάσεις των τετράμηνων θα αρχίσουν σε λίγες μέρες και οι



τελικές εξετάσεις αν δεν υπάρξει η δική σας παρέμβαση και αυτές με τον μέχρι τώρα τρόπο θα γίνουν παγιώνοντας ακόμη μία φορά , όσα πιο πάνω αναφέρονται, ζητούμε όπως:

Μεριμνήσετε ούτως ώστε να γίνει ουσιαστική θετική αλλαγή εναντίον της κουλτούρας που αναφέρθηκε, με αν είναι δυνατόν θέσπιση καναλιών συνεργασίας των Συνδέσμων μας με ανώτερου επίπεδου εκπροσώπων του ΥΠΠΑΝ επί του θέματος ή άλλους τρόπους που θα δώσουν καλό αποτέλεσμα, στο να εντοπιστούν και να στηριχθούν όλες οι περιπτώσεις που χρειάζεται να εφαρμοστούν οι υποδείξεις της ΕΠΑΠ, της νομοθεσίας και των εγκυκλίων σας σε σχέση με την διαφοροποίηση των εξεταστικών δοκιμίων των υπό αναφορά εξετάσεων. Σημειώνεται ότι πολλοί γονείς επικοινωνούν μαζί μας, αναφέροντας ότι τα παιδιά τους είναι ιδιαίτερα αγχωμένα, δεδομένου ότι δεν έχουν καν ενημερωθεί ακόμη, ότι όντως θα εξεταστούν με διαφοροποιημένο εξεταστικό δοκίμιο, για να προετοιμαστούν ως έπρεπε.

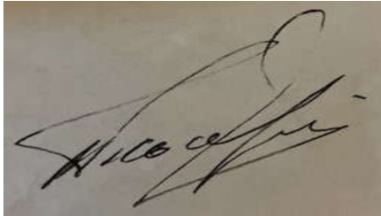
Παραμένουμε στην διάθεση σας για επιπρόσθετες διευκρινήσεις αλλά και για διευθέτηση συνάντησης για συζήτηση του εν λόγω θέματος.

Με εκτίμηση,

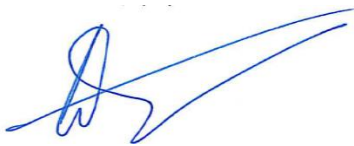
1.Πρόεδρος Συνδέσμου Στήριξης Ατόμων
με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής
με/χωρίς Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ) Κύπρου
Τηλ.: 99 416496,



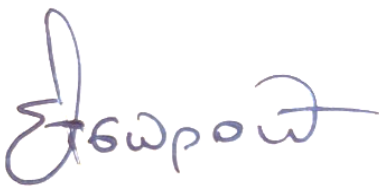
ΑΓΚΑΛΙΑ ΕΛΠΙΔΑΣ
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΜΕ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΆΛΛΕΣ ΠΑΡΑΛΥΣΕΙΣ



2. Γιούλα Πιτσιάλη,
Πρόεδρος Αγκαλιάς Ελπίδας
Παγκύπρια Οργάνωση Γονέων και Φίλων Παιδιών
με Εγκεφαλικές και άλλες Παραλύσεις
Τηλ.: 99 618187,



3. Στυλιανός Θεοδώρου
Πρόεδρος Παγκύπριου Συνδέσμου Σύνδρομο Ντάουν
Τηλ.: 99 484059,



4. Στέλιος Ασπρόφτας
Πρόεδρος Σύνδεσμου συγγενών και φίλων ατόμων με αυτισμό «Μαζί»
Τηλ. 99436892



5. Τασούλα Γεωργιάδου
Πρόεδρος Παγκύπριου Συνδέσμου για Άτομα με Αυτισμό
Τηλ.: 99 428000.